

Abstrakt

Co je to abstrakt, typy abstraktů, jak psát abstrakt

Abstrakt

- ▶ krátké, precizně formulované a srozumitelné shrnutí obsahu nějakého delšího textu (článku, kapitoly, příspěvku z konference, monografie atd.)
- ▶ nabízí čtenáři přehled obsahu textu a umožňuje tak rychle se v obsahu zorientovat
- ▶ není to recenze, nemůže obsahovat hodnocení textu nebo autora
- ▶ musí uvádět pouze informace, které jsou obsažené v textu, nesmí nic přidávat
- ▶ přestože má přinášet shrnutí jiného materiálu, je to text, který musí fungovat samostatně (být srozumitelný, i když čtenář nezná původní text)



Abstrakt píšeme, když:

- ▶ posíláme článek do časopisu,
- ▶ žádáme o výzkumný grant,
- ▶ dokončíme bakalářskou, magisterskou nebo doktorskou práci,
- ▶ chceme poslat příspěvek na konferenci.



Typy abstraktů

- ▶ Abstrakty je možné dělit na řadu typů podle řady kritérií. Jedním z členění je rozdělení na **abstrakty deskriptivní** (popisné) a **informativní**. Někdy se jako třetí typ uvádí abstrakty **kritické**.

Deskriptivní abstrakt

- ▶ uvádí, jaké typy informací je možné najít v původním textu,
- ▶ nijak nehodnotí práci a ani neuvádí výsledky nebo závěry výzkumu,
- ▶ uvádí základní klíčová slova používaná v textu, může také uvádět účel textu, použité metody a zaměření výzkumu,
- ▶ obvykle popisuje jednotlivé části textu tak, jak po sobě následují,
- ▶ tento typ abstraktu bývá často velmi krátký (cca 100 slov).



▶ ***Informativní abstrakt***

- ▶ používá se nejčastěji,
- ▶ neobsahuje kritiku nebo hodnocení, ale více se zaměřuje na myšlenky obsažené v textu,
- ▶ tento typ abstraktu uvádí všechny informace, které jsou také v deskriptivním abstraktu (cíl, metody, zaměření), ale také doplňuje výsledky a závěry výzkumu a doporučení autora,
- ▶ délka bývá různá (podle oboru) od 150-250 slov po maximálně 10% délky originálního textu.



Příklady

Deskriptivní abstrakt:

- ▶ *V textu jsou popisovány dva nejobvyklejší typy abstraktů – deskriptivní a informativní. Ke každému typu je uvedeno také několik příkladů.*

Informativní abstrakt:

- ▶ *Abstrakty obsahují základní informace delšího textu na menším prostoru. Cílem abstraktu je dát čtenářům možnost posoudit relevantnost původního textu vzhledem k jejich potřebám. Abstrakt také obsahuje klíčová slova použitá v originálním textu a informaci o cíli a metodách výzkumu. Abstrakt se používá u různě dlouhých typů prací, např. disertace, článek do online časopisů. Existují dva základní typy abstraktů – deskriptivní a informativní. Deskriptivní abstrakt stručně popisuje původní text, zatímco informativní abstrakt uvádí i všechny hlavní argumenty a důležité výsledky. Tento text přináší také příklady různých typů abstraktů a instrukce, jak abstrakt psát.*



Jak psát abstrakt

- zjistit si, **jaký typ abstraktu je požadován pro obor, který studuji**
- většina oborů má svá **vlastní pravidla pro psaní abstraktů**
- přesto existují určité **základní části**, které mají všechny abstrakty **společné**:
 - **úvod, cíl textu** - důležitost výzkumu / tématu, proč byl výzkum realizován, jaký problém je řešen, jaké je zaměření projektu, jaký je hlavní cíl výzkumu
 - **metody** - jaké metody a přístupy byly použity, jaké typy důkazů
 - **výsledky** - k jakým výsledkům výzkum / studie dospěl/a, diskuse o těchto výsledcích
 - **závěr, diskuse** - jak mohou být výsledky výzkumu / studie implementovány, jak výzkum / studie přispívá k dalšímu rozvoji daného oboru



Abstrakt musí obsahovat

- plnou citaci zdroje (původního textu)
- nejdůležitější informace obsažené v originálním textu
- hlavní cíl / myšlenku celého textu (obvykle hned v úvodu abstraktu)
- klíčová slova a fráze, které mohou rychle identifikovat obsah a zaměření textu
- informace, které zařazují práci do kontextu (nepovinné)
- stejnou chronologickou strukturu jako originální text (bývá obvyklé pouze u deskriptivního abstraktu)
- musí být psán stejným jazykovým stylem jako původní text, včetně terminologie

Abstrakt nemůže

- odkazovat na jiné texty
 - přidávat informace, které nejsou uvedené v originálním textu
 - definovat termíny
-



Metody psaní abstraktu z vlastního textu

Metoda „reverse outlining“

- ▶ napíšeme hlavní myšlenku každého odstavce (myšlenkového celku) na zvláštní papír
- ▶ řadíme tyto myšlenky k jednotlivým částem (úvod, účel, metody, výsledky, diskuse)
- ▶ takto rozdělené hlavní myšlenky pak formulujeme do souvislého textu
- ▶ každá z částí by neměla být delší než jeden odstavec

Metoda „cut and paste“ (vhodná především v sociálních vědách)

- ▶ vytvoříme první návrh abstraktu tak, že z textu vykopírováváme klíčové pasáže
 - ▶ tyto hlavní myšlenky pak zpracujeme do souvislého textu (nutné dodržovat sled částí – úvod, účel, metody, výsledky, diskuse)
-



Metody psaní abstraktu z cizího textu

- ▶ důkladně si přečteme text
- ▶ identifikujeme klíčové pojmy, které určují cíl, zaměření a metody textu (úvodní a závěrečné pasáže obvykle obsahují shrnutí hlavních myšlenek celého textu)
- ▶ zdůrazníme klíčové fráze a věty přímo v textu a potom tyto pasáže přeformulujeme vlastními slovy
- ▶ myšlenky napsané vlastními slovy zformulujeme do souvislého textu bez nahlížení do originálního textu
- ▶ zkontrolujeme, jestli abstrakt obsahuje všechny důležité informace z originálního textu
- ▶ zkontrolujeme text po jazykové stránce (text by měl být souvislý, hutný – využívat maximálně prostředky zhutňující text – vedlejší věty nahrazeny nominální, infinitivní nebo přechodníkovou konstrukcí, užívání složitějších souvětí)

